

ตอนที่ 3 ปัญหาสังคมในวัฏจักรการดำเนินชีวิตของมนุษย์

6

ปัญหาครอบครัว (family problems)

ปัญหาครอบครัว (Family problems)

ความนำ

ครอบครัว เป็นสถาบันสังคมขั้นมูลฐาน ที่ประกอบด้วย สามี ภรรยา หรือบุตร ที่เริ่มต้นจากความรัก ความสมัครใจที่จะใกล้ชิดกัน จนเกิดเป็นครอบครัวขึ้น หากเมื่อมีชีวิตครอบครัวขึ้นแล้ว สามีและภรรยา ไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้แล้ว ก็จะเป็นปัญหาสังคมขึ้น

ครอบครัวแบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. ครอบครัวสามีภรรยาเดียว
2. ครอบครัวสามีเดียวหลายภรรยา
3. ครอบครัวภรรยาเดียวหลายสามี
4. การแต่งงานเป็นกลุ่ม

ครอบครัวที่เป็นมาตรฐานสากล ได้รับการยอมรับทั่วโลก ในสังคมปัจจุบัน คือ ครอบครัวที่มีคู่สมรสคนเดียว

การที่ชายหญิงจะมีชีวิตครอบครัวเดียวกันนั้น ก็จะต้องเกิดมีความตั้งใจ ความรักในกันและกันก่อน ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์หรือคนปกติตามทัศนะขององค์การอนามัยโลก เมื่ออยู่ในวัยรุ่นจะมีความสนใจในเพศตรงกันข้าม อยากที่จะรักใคร่สักคนหนึ่งและอยากที่จะได้รับการรักตอบ นักจิตวิทยาเชื่อว่าสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตของมนุษย์อย่างหนึ่งนั่นคือ ความรัก ซึ่งความรักนั้นจะทำให้จิตใจของคนเราสมบูรณ์มองโลกในแง่ดี

1. ความรักแบ่งเป็น 5 แบบ ได้แก่

1. รักหลง เช่น รักเผื่อเลือก
2. รักเทียม - ชื่นชอบในความเป็นดารายอดนิยม
3. รักเกือบแท้ - ดันร้ายปลายดี
4. รักแท้ - ให้อภัยได้ทุกอย่าง ต่างชาติต่างศาสนาก็อีกกัน
5. รักบริสุทธิ์ - ได้แก่รักของพ่อแม่ต่อลูก ลูกต่อพ่อแม่

2. ความรักเกิดขึ้นจาก

1. รูปร่างหน้าตา - ความสวยงาม ถูกทัศนะ ถูกตาต้องใจ
2. คุณสมบัติ - ความดี นิสัยใจคอ กิริยามารยาท
3. ความคุ้นเคย - ความใกล้ชิดสนิทสนม

4. ความสงสาร - ความเห็นอกเห็นใจ
 5. ความซาบซึ้งในความมีน้ำใจ - การอุปการะเลี้ยงดู
- ความรักเป็นปัจจัยสำคัญทำให้ชีวิตครอบครัวราบรื่น

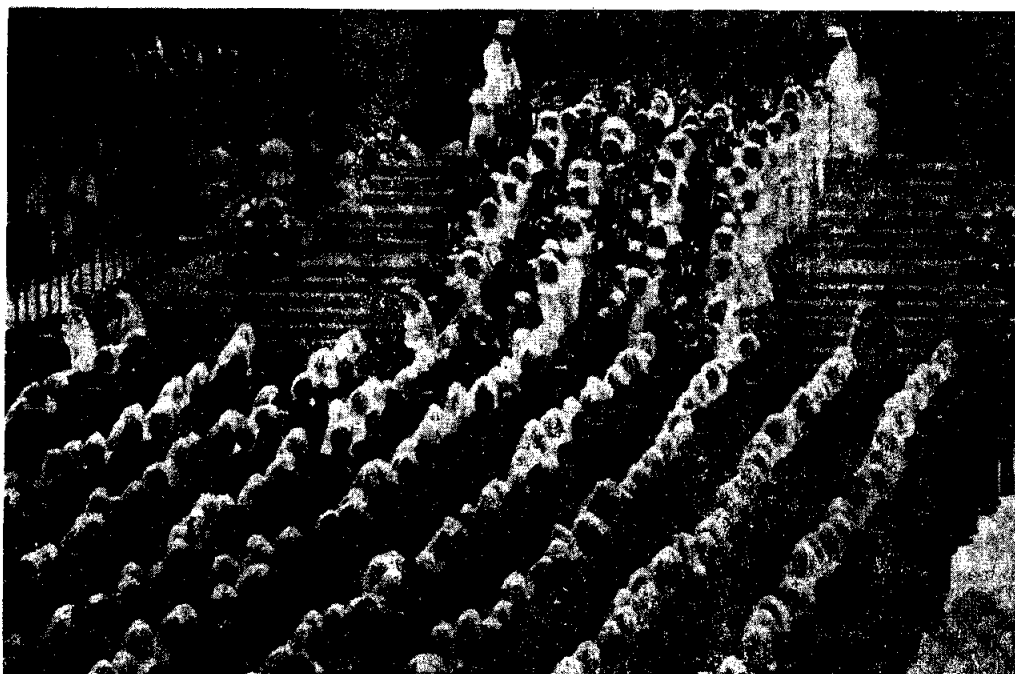
3. สาเหตุที่ทำให้มนุษย์ต้องมีครอบครัว

1. เพื่อสร้างสรรสมาชิกใหม่
2. ตามวัฏจักรชีวิตของธรรมชาติ
3. เพื่อความสมดุลในการดำเนินชีวิตด้วยกัน
ผู้ชายเข้มแข็ง บึกบึน แข็งแรง
ผู้หญิง นิ่มนวล อ่อนแอ บอบบาง ถึงเข้มแข็งแต่ก็มีบางอย่างที่ไม่เท่าชาย
4. ความต้องการความสนิทสนมรักใคร่กัน เอาใจใส่กัน ช่วยเหลือกัน เอาอกเอาใจกัน
ส่งเสริมความร่วมมือกัน ทะนุถนอม เมตตาปราณี สงสาร ให้อภัย เป็นห่วงกัน ยอมเสียสละเพื่อ
กันและกัน จนกว่าจะถึงวาระสุดท้ายของชีวิตหรือตามความพอใจของแต่ละบุคคล ที่ต้องการ
รักษาชีวิตสมรสไว้แค่ไหน

ในระยะ 3 ปีแรกของการแต่งงาน ปัญหาครอบครัวจะไม่ค่อยเกิดขึ้น จะเป็นความหวาน
ชื่น หลังจากนั้นหากคู่สมรสสามารถปรับตัวเข้าหากันได้ ปัญหาครอบครัวต่าง ๆ ก็จะไม่เกิด
ขึ้น โดยปกติแล้วตามทัศนะของนักจิตวิทยา เทอร์แมน ได้ให้แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความไม่พอใจ
ในแต่ละฝ่ายที่เกิดขึ้นและสะสมจนอาจเป็นสาเหตุ นำไปสู่การหย่าร้าง ได้ดังนี้

4. ภรรยาผิดหวังในตัวสามีเพราะ

1. จู้จี้ขี้บ่น
2. ไม่ซื่อสัตย์ บกพร่องเรื่องเพศ
3. เอาแต่ใจตัว
4. เนื้อตัว สกปรก กิริยามารยาทหยาบค้าย
5. ไม่ให้เกียรติเท่าที่ควร
6. ไม่หาทรัพย์สินมาให้ ล้มละลายหรือไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
7. เล่นการพนัน ติดสุรา ไม่เอาใจใส่ครอบครัว

(Photo by Ken Kerp)

สถิติการสมรสในอเมริกา

ทุกวันคนอเมริกัน สมรส 6,849 คู่

(U.S. census Bureau, 1986)

5. สามีผิดหวังในตัวภรรยาเพราะ³

1. จู้จี้ขี้น เจ้าอารมณ์
2. อ้วนเหมือนนางยักษ์หรือผีเสื้อสมุทร
3. เล่นการพนัน ชอบแต่งตัว ไม่สนใจการบ้านการเรือน บกพร่องเรื่องเพศ
4. ไม่ซื่อ
5. ชอบข่มขู่วางอำนาจเหนือ เป็นผู้จัดการในชีวิตส่วนตัวและหน้าที่การงานจนกินสมควรว
6. ใช้เงินเปลือง โดยไม่คำนึงถึงฐานะและความจำเป็น

6. สาเหตุแห่งปัญหาครอบครัว

เหตุที่ความรัก ความหวานชื่น กลายเป็นปัญหาครอบครัว หรือน้ำผึ้งขม เกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. การขัดแย้งกันในครอบครัว

1.1. ทศณะไม่ตรงกัน ในระยะแรกแห่งการสมรส ต่างฝ่ายต่างพยายามปรับตัวเข้าหากัน พยายามที่จะทำให้อีกฝ่ายรักและสงสารตนมากที่สุด ด้วยการสละความสุข ความพอใจส่วนตน นานเข้าอาจจะกลายเป็นปัญหาได้

จากสถิติในปัจจุบัน คู่สมรสที่ทำการหย่าร้างจะให้เหตุผลว่าสาเหตุที่ศณะไม่ตรงกันจึงไม่อาจร่วมทางเดินกันต่อไป แม้ว่าจะมีสาเหตุอื่นที่แอบแฝงอยู่เช่น การเงิน รายได้ไม่พอรายจ่าย ปัญหาหนี้สิน ความไม่ซื่อ บั่นใจให้ชายอื่น หญิงอื่น ปัญหาเรื่องเพศสัมพันธ์

หรือการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน มีค่านิยมคนละอย่าง ความแตกต่างกันในด้านฐานะงานอาชีพ การศึกษาถ้าไม่ปรับตัวเข้าหากันหรือพบกันคนละครึ่งทาง หรือหนักนิดเบาหน่อย นาน ๆ ไปก็อาจจะเป็นปัญหาครอบครัวเกิดขึ้นได้

2. การขัดกันทางเศรษฐกิจ สังคม

2.1 เศรษฐกิจในครอบครัว ปัญหาปากท้องจะเป็นปัญหาสำคัญ ในชีวิตครอบครัว จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน โดยทั่วไปครอบครัวใด มีเงินเก็บบ้างเล็กน้อย หรือมีใช้โดยไม่เดือดร้อน เดือนต่อเดือน จัดได้ว่าเป็นครอบครัวปกติธรรมดา เพราะใคร ๆ ก็มีสภาพทางเศรษฐกิจแบบนี้

2.2 ญาติพี่น้อง ในสังคมตะวันตก ที่ไม่ยึดมั่นในเรื่องความสมัคสมานสามัคคีในครอบครัว การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การทดแทนบุญคุณ การที่ญาติพี่น้องเข้ามายุ่งเกี่ยวในชีวิตครอบครัวจะมีน้อยกว่าชาวตะวันออก หรือการมีญาติพี่น้องมาอาศัยอยู่ด้วย

ปัญหาข้อนี้จะขึ้นอยู่กับภูมิหลังของแต่ละครอบครัวว่า มีความผูกพันกันมากน้อยเพียงใด

2.3 ค่านิยมระบบสามภรรยาเดียว ตามแบบสังคมตะวันตก เดิมในสังคมตะวันออกสามีเป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัว ผู้เป็นภรรยาจะให้ความเกรงใจ การเคารพยกย่อง และไม่ขัดข้องในการตามใจในเรื่องต่าง ๆ แม้กระทั่งระบบครอบครัว แบบสามีเดียวหลายภรรยา

ต่อมาเมื่อวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามาก ๆ เข้าสตรีมีโอกาสดำเนินชีวิตในสถาบันชั้นสูง เช่นบุรุษ ประกอบกับค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำให้สตรีนิยมการประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อเพิ่มพูนรายได้ในครอบครัว

เมื่อบุรุษ หัวหน้าครอบครัว วัย 45 - 60 ปี ซึ่งเป็นวัยต่อแห่งความเปลี่ยนแปลงจากวัยทำงานสู่วัยสูงอายุ มีพร้อมทุกอย่างเงินทอง เกียรติยศ ความรุ่งเรืองในงานอาชีพ เกิดความสงสารหรือมีผู้ต้องการให้สงสาร ความถูกทักตะ ความอ่อนน้อมถ่อมตน จึงให้ความเอ็นดู ปัญหาครอบครัวจึงเกิดกับบุคคลในวัยต่อนี้มาก เพราะฝ่ายหญิงและฝ่ายชายถือในสิทธิเท่าเทียมกัน บางคนหย่าร้าง บางคนแยกกันอยู่ บางคนอยู่เพื่อลูกในบริเวณบ้านเดียวกันแต่คนละหลัง หรือบางคนติดต่อสัมพันธ์กับหญิงอื่นหรือชายอื่น

2.4 ความขัดแย้งทางวิถีการดำเนินชีวิต

คนเราทุกคนส่วนใหญ่ มักจะมองว่าสิ่งที่ตนมีอยู่เป็นสิ่งที่เหนือคนอื่น บางครั้งฝ่ายชาย บางครั้งฝ่ายหญิง คิดว่าการอบรมเลี้ยงดูที่ตนได้รับมาดีกว่าอีกฝ่าย

เช่นคนฐานะร่ำรวย กับฐานะยากจน

คนที่ร่ำรวย บางครั้งจะไม่ยกย่องฝ่ายที่ยากจนเท่าที่ควร คนที่ยากจน ก็พยายามที่จะหาจุดบกพร่องของฝ่ายที่ร่ำรวยว่า รวยแต่ฉลาดน้อยหรือโง่หรืออหิเดียวด เป็นต้น

หรือเมื่อมีปัญหาการว่างงานเกิดขึ้น สิ่งที่เคยมีไม่มีเหมือนดังเดิมทำให้บางคนไม่สามารถปรับตัวได้

7. รูปแบบของครอบครัวที่จัดว่าเป็นปัญหา คือ

1. ครอบครัวแตกแยก
2. มีหัวหน้าครอบครัวคนเดียว
3. สมาชิกในครอบครัวเป็นโรคเรื้อรัง
4. บิดามารดามีได้จดทะเบียนสมรส
5. บิดามารดาไม่มีความผูกพันทางด้านจิตใจอยู่ด้วยกันเพราะไม่มีอะไรดีไปกว่านั้น

8. ผลของปัญหาครอบครัว

ทำให้บุคคลที่ประสบปัญหาครอบครัวอาจอยู่ด้วยกัน ละทิ้งกันไป หย่าร้าง ฯลฯ เกิดปัญหาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

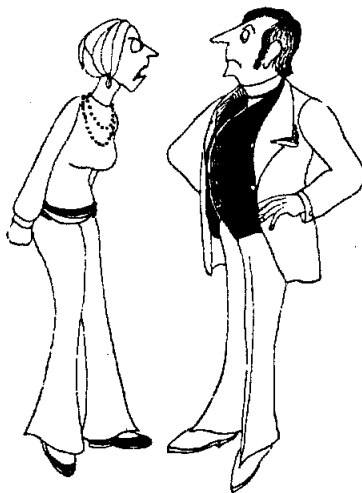
1. **ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวัน** การทำหน้าที่การงานบกพร่องไป ในระยะแรกอาจจะปรับตัวไม่ได้ ทำให้ดูเหมือนไม่ค่อยมีชีวิตชีวาเท่าที่ควร การทำหน้าที่ของบิดามารดาบกพร่องไป ไม่มีความคล่องตัวเหมือนเดิม บางครั้งอาจจะมีการประชดประชันกัน เช่นบิดาไปเฮฮากับเพื่อนฝูง มารดาไปเที่ยวนอกบ้าน ไม่สนใจดูแลให้ความอบอุ่นกับลูกเท่าที่ควร ทำให้เด็กที่อยู่ในวัยรุ่นออกไปคบเพื่อน หลงอยู่ในอบายมุข ยาเสพติด เกิดปัญหาวัยรุ่นขึ้น

2. **เกิดปัญหาด้านสุขภาพจิต** ทั้งพ่อ แม่และลูก เมื่อมีการทะเลาะเบาะแว้งกัน ความไม่เข้าใจกันก็เกิดขึ้นในครอบครัว เด็กเมื่อขาดความรักความอบอุ่นก็จะไม่สนใจการเรียน บางคนหนีออกจากบ้านอาจไปคบเพื่อนไม่ดีหรือติดยาเสพติด

3. **ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ** เมื่อเกิดปัญหาครอบครัวขึ้นต่างฝ่ายต่างก็แยกกันใช้เงิน ไม่มีใครคิดถึงใคร บางครั้งรายได้ไม่พอรายจ่าย เมื่อเกิดความต้องการใช้เงินกระชั้นชิด เช่น ตอนเปิดเทอมบางคนจะประกอบอาชีพการม เพื่อนเที่ยว ฯลฯ เพื่อให้ได้เงินมาใช้ในการศึกษาเล่าเรียน พ่อแม่บางคนทำเพื่อลูก บางครั้งเด็กวัยรุ่นที่คิดว่าพ่อแม่ไม่สนใจเท่าที่ควรก็จะหาเงินไว้ใช้จ่ายเอง บางครั้งอาจจะเป็นการรับจ้างขนยาเสพติดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำให้เสียอนาคตได้

ปัญหาการหย่าร้าง (divorce)

?

9. การหย่าร้าง

หมายถึง การสิ้นสุดของชีวิตคู่ เนื่องจากไม่สามารถปรับตัวเข้าหากันได้ หรือมีเหตุผลทางสังคมอย่างอื่น เป็นต้นว่าการเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางสังคมของกลุ่มสมรสโดยกระทันหัน เช่น ล้มละลาย หรือมีอาชีพผิดกฎหมาย

สาเหตุของการหย่าร้าง

1. ในสังคมปัจจุบัน เน้นในเรื่องสิทธิมนุษยชน ความมีอิสระเสรี ปฏิบัติทุกอย่างได้ดังใจชอบ เมื่อคิดว่าตนเองไม่สบายใจหรือกายเท่าที่ควรเหมือนเมื่อก่อนแต่งงาน ก็คิดว่าควรจะหย่าร้างกันดีกว่า

2. การดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากภาวะการครองชีพ ทั้งสามีและภรรยา ต่างก็ต้องออกทำงานทั้งคู่ ต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่การงาน ทำให้บางครั้งความสัมพันธ์ในครอบครัวลดลง มีบทบาทของเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน การติดต่อกับคนภายนอกเข้ามาแทนที่

ชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน สามีภรรยาถือสิทธิเท่าเทียมกัน ค่านิยมเดิมที่ว่า สามีเป็นพระในบ้าน เริ่มค่อย ๆ หดไป สตรีที่ทำงานนอกบ้านมักไม่ค่อยเชื่อฟังสามี ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงยึดค่านิยมเดิมน้อย ๆ ทำให้เกิดปัญหาการหย่าร้างเกิดขึ้น หรือเป็นเพราะปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและการที่ต้องต่อสู้กับ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทำให้ การอดทนต่อการดำเนินชีวิตคู่ของสามีภรรยามีน้อยลง ทำให้มีการหย่าร้างเกิดขึ้นได้ง่าย²

10. ผลของปัญหาการหย่าร้าง

1. ต่อสามีหรือภรรยา ทำให้ต้องเริ่มต้นชีวิตใหม่ ทำอะไรคนเดียว คิดคนเดียว ต้องใช้เวลาพอสมควรในการปรับตัวกับการดำเนินชีวิตภายหลังการหย่าร้าง

ถ้าหากว่าอยู่ด้วยกันแล้วไม่เข้าใจกัน ถูกเลี้ยงด้วยลำแข้งบ้าง ขู่เบียดเอาเงินเดือนไปให้ชายอื่นหรือหญิงอื่นบ้าง เล่นการพนันได้เสียทีละเป็นหมื่นเป็นแสน ฯลฯ การหย่าร้าง ก็จะเป็นทางออกที่ดีสำหรับบางคู่สมรส เพื่อการตั้งต้นชีวิตใหม่ ดีกว่าที่ต้องเสียสุขภาพจิตไปจนตลอดชีวิต

2. ทรัพย์สิน ต้องมีการแบ่งสินสมรสกัน สามีภรรยาบางคู่ หย่ากันแล้วแต่ยังตกลงกันไม่ได้ในเรื่องทรัพย์สิน

3. บุตรชาย หญิง ต้องแยกกันอยู่คนละบ้าน หรือในกรณีที่มีบุตรคนเดียว ก็ต้องไปไปมามา ทั้งสองบ้าน ซึ่งยากต่อการปรับตัวมิใช่น้อย การไม่มีพร้อมพ่อพร้อมแม่เหมือนดังเคย ทำให้เด็กบางคนคิดมากปรับตัวไม่ได้ ทำให้ผลของการเรียนตกไป

หากเป็นเราเมื่ออยู่ในวัยที่เริ่มรู้ว่าอะไรเป็นอะไรอะไรควรรู้จักปรับตัวและทำหน้าที่บุตรที่ดี ด้วยการหมั่นศึกษาเล่าเรียน เพื่อความก้าวหน้าในอนาคต

สหรัฐอเมริกา

คู่อามี - ภรรยา จะทำการหย่าได้ ตลอด 24 ชั่วโมง

เมืองที่มีการหย่าร้างสูงที่สุดในโลก คือ คัลติส มลรัฐเท็กซัส 3.4 คู่ ต่อ 1,000 คน

ริโอ เดอ จาไนโร ประเทศบราซิล มีการหย่าร้างน้อยที่สุดในโลก 0.2 คู่ ต่อ 1,000 คน
(Book of World City Rankings Free Press, 1986.)

11. การหย่าร้างในสหรัฐอเมริกา³

สหรัฐอเมริกาติดอันดับหนึ่ง อิสรภาพ เสรีภาพและความยุติธรรม คู่สมรสประมาณ 4 ใน 10 คู่ มีปัญหาในชีวิตสมรสและทำการหย่าร้างกัน ที่เมืองลาสเวกัส ในมลรัฐเนวาดา มีที่ทำการบริการการหย่าร้างตลอด 24 ชั่วโมง การเป็นสตรีสาวและม่ายในความคิดและความรู้สึกของอเมริกันจะไม่แตกต่างกัน เมื่อแต่งงานเปลี่ยนนามสกุลตามสามี และใช้คำนำหน้านามว่า มิสซิส (MRS) เมื่อทำการหย่าร้างก็จะใช้คำนำหน้าว่ามิส (Miss) ตามเดิม การหย่า ของคนอเมริกันจะเป็นที่เปิดเผย ไม่ปกปิดเหมือนในบางสังคม มีการเรียกร้องในเรื่องทรัพย์สิน บุตรและค่าเลี้ยงดู เป็นจำนวนเงินที่สูง ในสายตาของคนตะวันออก

สหรัฐอเมริกา ติดอันดับประเทศที่มีการหย่าร้างสูงที่สุดในโลก ได้แก่ เมืองดัลลัส ในมลรัฐเท็กซัส 8.4 คู่ ต่อ 1,000 คน

ในสหรัฐอเมริกา มีหลักสูตรอบรมระยะสั้น ๆ สำหรับผู้ที่ทำการหย่าร้าง การปรับตัว การมองหาเพื่อนเก่า ๆ การย้ายไปจากชุมชนนั้นชั่วคราวหรือถาวรเพื่อลืมเรื่องเก่า ๆ เนื่องจากคู่สามีภรรยาที่เคยอยู่ด้วยกันนั้นย่อมจะประทับใจในความคิดของกันและกันบ้างไม่มากก็น้อย บางคนใช้เวลา 1 ปี ในการปรับตัวและสมรสใหม่ บางคนใช้เวลา 3 ปี จึงจะทำได้ บางคนจากกันไปทำการสมรสใหม่ และบางคู่ก็กลับมาคืนดีกันอีกครั้งภายหลังการหย่ากับคู่สมรสใหม่⁴

12. การหย่าร้างในสังคมไทย

เดิมในสังคมตะวันออก เช่น จีน อินเดีย ญี่ปุ่น ฯลฯ การหย่าร้างถือว่าเป็นการประสพความล้มเหลวในชีวิต คู่หย่าร้างจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ในบรรดาผู้ใกล้ชิด มีการวิเคราะห์วิจารณ์กันว่า เนื่องจากสาเหตุอะไร บ้างก็เห็นใจ บ้างก็ซ้ำเติม และตัดสินเรื่องต่าง ๆ ตามภูมิหลังของผู้วิเคราะห์วิจารณ์เอง ในปัจจุบัน การหย่าร้าง ได้รับการยอมรับมากขึ้น¹ หลาย ๆ ฝ่ายมีความเห็นว่า ถ้าบุคคล 2 คนอยู่ด้วยกันแล้วทุกข์ทรมาน ควรจากกันไปเสียดีกว่าที่จะเอาชีวิตทิ้งไปทั้งชีวิต ควรอยู่กับบุคคลที่เห็นคุณค่า ให้เกียรติ ยกย่อง ตนเองดีกว่า เพราะการอยู่ด้วยกันแล้วไม่มีความสุข เท่ากับเอาชีวิตไปทิ้งทั้งชีวิต การปฏิบัติหน้าที่การงานก็พลอยเสียหายไปด้วย เนื่องจากการทะเลาะกันเป็นนิจสิน

การหย่าร้าง ของคู่สมรส ที่จดทะเบียนสมรสมี 2 แบบ คือ การหย่า โดยความยินยอมของทั้ง 2 ฝ่าย และการหย่าโดยการฟ้องหย่า

การหย่า โดยความยินยอมของทั้งสองฝ่ายที่ทำการจดทะเบียนสมรสกันก็จะไปทำการหย่ากันที่อำเภอ ตกลงกันในเรื่องทรัพย์สิน บุตร ค่าเลี้ยงดู ตามแต่จะตกลงกันและบันทึกไว้เป็นหลักฐาน พร้อมด้วยพยาน 2 คน

13. สถิติการหย่าร้างในสังคมไทย¹

ในปี พ.ศ. 2520 หย่า 18,000 คู่

พ.ศ. 2524 หย่า 27,000 คู่

เพิ่ม 55%

นักวิชาการให้ทัศนะว่า สังคมไทยใกล้สังคมต่างประเทศไปทุกที ไม่พอใจกันก็หย่าร้างกัน โดยไม่เหลือเยื่อใยเหมือนสมัยก่อน

ในปี 2529 ชาวโลกครองความเป็นโสดมากขึ้น สถิติการหย่าร้างในเมืองใหญ่ ๆ ทั่วโลก สูงมาก

กรุงเทพมหานคร มีสถิติการหย่าร้าง 21.7%

เชียงใหม่ 11.38%

สาเหตุเนื่องจาก มีทัศนะไม่ตรงกัน มีจิตต่อกัน ขาดความสุขทางใจตลอดจนความไม่ซื่อสัตย์จริงใจต่อกัน

เครื่องชี้ภาวะสังคม, 2524

คณะกรรมการบริหารโครงการ เครื่องชี้ภาวะสังคม, 2524

การหย่าโดยการฟ้องหย่านั้น กฎหมายมีข้อ กำหนดไว้ในเรื่องสาเหตุการฟ้องหย่า 10 ประการ คือ⁵

1. มีผู้ ทั้ง 2 กรณี คือการที่สามียกย่องหรือให้การอุปการะเลี้ยงดูหญิงอื่นฉันท์ภรรยา หรือภรรยาให้การอุปการะชายอื่นฉันท์สามี
2. การประพฤติชั่ว เช่น อันธพาล ดิตยาเสพติดร้ายแรง เซียนพนัน ติดสุรา ยกย่องคนใช้ในบ้านฉันท์ภรรยา ฯลฯ
3. การทำร้าย รวมทั้งการทำร้ายร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรง ถูกเหยียดหยามหรือดูหมิ่นบุพการี
4. การทิ้งร้าง การจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเกินกว่าหนึ่งปี
5. การเป็นคนสาบสูญ หายหน้าไปจากชุมชนนั้น 3 - 7 ปี และศาลสั่งว่าเป็นบุคคลสาบสูญ
6. เป็นปฏิปักษ์ต่อการเป็นสามีภรรยา หมายถึงการไม่อุปการะเลี้ยงดูตามควร การถูกเหยียดหยาม
7. เป็นผู้วิกลจริต หรือไร้ความสามารถ เป็นเวลา 3 ปี และศาลสั่งให้เป็นเสมือนคนไร้ความสามารถ

8. ผิดทัศนทัศน์ คู่สามีภรรยาได้เคยตกลงกันในเรื่องความประพฤติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น เลิกเสพยาเสพติด สุรา แต่กลับไปกระทำอีก
9. เป็นโรคติดต่อร้ายแรง เช่น โรคเอดส์
10. ไม่อาจร่วมประเวณีหรืออยู่กินกันฉันท์สามีภรรยาได้ เช่น อุบัติเหตุร่างกายท่อนล่างพิการเนื่องจากการรบหรืออุบัติเหตุ

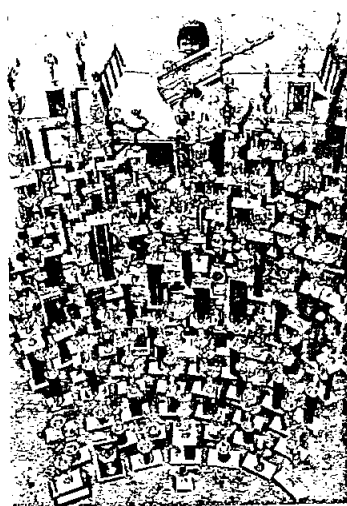
บุตรกับการหย่าร้าง

14. บุตรกับการหย่าร้าง

ปัจจุบัน การหย่าร้าง มีมากขึ้นและได้รับการยอมรับมากขึ้นเพื่อชีวิตใหม่ที่สดใสกว่าเดิมกว่าทศวรรษที่ผ่านมาจากการอยู่ด้วยกันหรือการตกนรกทั้งเป็น ก่อนตัดสินใจทำการสมรสใหม่ ควรพิจารณาดูให้รอบคอบ หากว่าไม่คิดให้รอบคอบแล้ว บางครั้งจะเป็นการพบความทุกข์ซ้ำแล้ว ซ้ำเล่า และผู้ที่จะมีชีวิตเสียใจมากที่สุด คือบุตร คนเราสามารถเป็นอดีตสามีหรือภรรยาของใครบางคน แต่บุตรก็ยังจะมีบิดามารดา ผู้ให้กำเนิด คนเดิม

การหย่าร้างก่อให้เกิดปัญหา แก่บุตร ธิดา หลายรูปแบบ บางปัญหาส่งผลในระยะยาว และบางปัญหาแสดงผลออกในระยะเวลาใกล้ ๆ กับที่พ่อแม่หย่าร้างกัน ควรมียุทธวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้ เพื่อเด็กจะได้ไม่ประสบปัญหาสังคมต่าง ๆ ในอนาคต

1. ควรอธิบายให้ บุตร ธิดา ได้ทราบถึงการหย่าร้างที่เกิดขึ้น เด็กเล็ก ๆ บางทีจะไม่เข้าใจว่าการหย่าร้างคืออะไร การไม่ได้อยู่บ้านเดียวกันของพ่อแม่ ลูก ๆ คงไม่อยากเห็นพ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย ลูกคนนั้นต้องอยู่กับพ่อ คนนี้ต้องอยู่กับแม่ หรือพ่อหรือแม่ขอรับอุปการะแต่เพียงผู้เดียว หรือขอให้ศาลตัดสิน
2. ควรเข้าใจถึงความเสียใจความโกรธ ของเด็ก ๆ ที่มีต่อการหย่าร้างของพ่อแม่ และให้ความรักและความอบอุ่นให้มากที่สุด
3. ไม่ควรใช้เด็ก ๆ เป็นที่ระบายอารมณ์โกรธของพ่อแม่ หรือว่าอีกฝ่ายให้ฟังอย่างรุนแรง เพราะเด็ก ๆ จะรักทั้งพ่อแม่ และจะรู้สึกปวดร้าวเมื่อได้ฟังเป็นเหตุให้กระทบกระเทือนผลการเรียนของเด็ก
4. ควรบอกให้เด็ก ๆ ได้ทราบถึงความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นเพื่อเด็ก ๆ จะได้ไม่สูญเสียความไว้วางใจในตัวบิดามารดา เมื่อทราบความเป็นจริงในภายหลัง

วิมลวรรณ

♥ คนเดิม ♥

๕) ลอรา

บทสัมภาษณ์ลอรา

ลอรา คานา ซู เรเดอร์ หนูน้อยวัยสามขวบคนนี้เป็นที่ประทับใจและเป็นอย่างไรในคืนอารมณ์ เพราะเธออายุสามขวบเท่านั้น เธอก็ชนะการประกวดเด็กสาวมาแล้วถึง 145 ครั้ง ได้ถ้วยรางวัลมาเท่ากันดังที่เห็นในภาพ หนูน้อยจากฟลอริดา ไมออร์ส ฟลอริดา หนูนี้ แม่จับส่งเข้าประกวดตั้งแต่อายุ 5 เดือน และชนะรางวัลเรื่อยมา ได้รับรางวัลที่หนึ่งถึง 40 ครั้ง นี่ก็แสดงว่าแม่ดูแลภาพของลูกอย่างไรดี

เด็ก ๆ รักฮีโร่

ฮีโร่ เป็นมนุษย์หุ่นยนต์ตัวแรก ที่ผลิตขึ้นมาใช้งานในบ้าน ในสหรัฐอเมริกา
ราคาประมาณ 52,000.- บาท

ความสามารถ ช่วยเป็นที่เลี้ยงดูแลเด็ก ๆ

จูงสุนัขไปเดินเล่น

ผสมเหล้าให้เจ้านาย

สั่งเด็ก ๆ ให้ปิดทีวีได้เวลาเข้านอนแล้ว

เป็นยามเฝ้าบ้านเวลากลางคืน

สอนวิชาคำนวณ ภูมิศาสตร์ ฯลฯ ให้กับเด็ก ๆ

5. อธิบายให้ลูก ๆ ได้ทราบว่าพ่อแม่ยังคงรักลูกอยู่เสมอแม้ว่าจะไม่ได้อยู่บ้านเดียวกัน และจะทำหน้าที่พ่อแม่ให้ดีที่สุด
6. ควรให้ลูกทราบว่าลูก ๆ ไม่ได้เป็นสาเหตุของการหย่าร้างของพ่อแม่ แต่เป็นปัญหาส่วนตัวของพ่อแม่เอง เมื่อถึงวัยอันควรลูกก็จะเข้าใจว่าอะไรเป็นอะไร
7. ไม่ควรใช้ลูกเป็นข้อต่อรองในเรื่องทรัพย์สิน เพราะจะทำให้เด็ก ๆ เข้าใจว่าไม่มีใครรัก และต้องการตนเอง ไม่มีใครจริงใจด้วย ต้องการให้เป็นเพียงตัวประกันเพื่อทรัพย์สินเท่านั้น
8. ควรหมั่นมาเยี่ยมเยียนลูก ๆ เสมอตามเวลา เพื่อรักษาแผลใจ ความอ้างว้างว่าเหว ควรกำหนดเวลาให้แน่นอนเพื่อที่จะได้ไม่ต้องมาเถียงกันในภายหลังและต่อหน้าเด็ก ๆ
9. ควรเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้อยู่กับพ่อหรือแม่ที่มาเยี่ยมตามลำพัง หากมีเรื่องที่จะต้องตกลงกัน ควรนัดเวลาและสถานที่เพื่อให้พ้นสายตาและการรับรู้ของเด็ก ๆ
10. ในบางครั้งบางโอกาสเด็ก ๆ ต้องการมีทั้งพ่อและแม่ เช่นวันเกิด วันแต่งงาน วันสำเร็จการศึกษา ยามเจ็บป่วย ควรทำหน้าที่ของบิดามารดาที่ดี เพื่อความสุขของลูก ให้ความรัก ให้ความอบอุ่น ให้กำลังใจ

15. แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคบครอง

1. ก่อนตัดสินใจ เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกคู่ครอง เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาคบครอง ควรใช้แนวทางในการพิจารณาผู้ที่จะมาเป็นคู่สมรส ดังนี้

1.1 นิสัยใจคอ ควรเปรียบเทียบกันในลักษณะดังต่อไปนี้

1. อารมณ์ มีอารมณ์ดีปกติ สม่ำเสมอหรือไม่ มีความหนักแน่นหรือเชื่องง่าย
2. มนุษยสัมพันธ์ มีมากหรือน้อย
3. การตัดสินใจ แน่นนอน ลังเล หรือเปลี่ยนใจง่าย
4. ความมีระเบียบ มาก น้อย หรือกำลังพอดี
5. ความมีเหตุผล มาก น้อย หรือกำลังพอดี
6. ความซื่อสัตย์ มาก น้อย หรือ ไม่มี
7. อุดมคติ ตั้งปณิธานไว้สูง หรือ ไม่มีเลย

คุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าตรงกันมากเท่าไรยิ่งทำให้คบครองแน่นแฟ้น

1.2 อายุ โดยปกติทั่วไป เท่าที่ปฏิบัติกันในสังคม ฝ่ายชายควรจะมีอายุมากกว่าฝ่ายหญิง 3 - 5 - 7 ปี

ในปัจจุบันมีจำนวนไม่น้อยที่ คู่สมรส อายุเท่ากันอยู่ในวัยเดียวกัน

หรือ มีจำนวนมิใช่น้อย ที่ฝ่ายชายชอบสตรีที่มีลักษณะแบบพี่สาว คือฝ่ายหญิงอายุมากกว่า หรือสตรีบางคนจะสมรสกับชายที่มีอายุน้อยกว่า

1.3 อาชีพ ควรพิจารณาผู้ที่การทำงานเป็นหลักฐานมั่นคง สนใจในหน้าที่การทำงาน สำหรับฝ่ายหญิง ไม่ควรพิจารณาหรือเลือกบุคคลที่ต้องจากบ้านไปทำงานไกล ๆ โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา

1.4 การศึกษา คู่สมรสควรมีการศึกษาใกล้เคียงกัน หรือผู้ที่สนใจหาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอเนื่องจากขาดโอกาสในการศึกษาในชีวิตที่ผ่านมา

การศึกษา ถ้าต่างกันมากจะทำให้พูดคุยกันไม่ถูกคอเท่าที่ควร หรือพยายามปรับตัวหาความรู้เพิ่มเติม

1.5 ญาติพี่น้องครอบครัว ควรจะเข้ากันได้ดีจะได้ไม่เป็นสาเหตุแห่งการกระทบกระทั่งเบียดเบียนเปรย ทำอะไรก็ไม่พอใจ ไม่ถูกใจไปเสียทั้งหมด นาน ๆ เข้าอาจเป็นสาเหตุนำไปสู่การหย่าร้างได้

หรือ ภายหลังการสมรสควรแยกตัวจากญาติพี่น้อง จะทำให้สามารถถนอมน้ำใจกันได้ดี มีการไปเยี่ยมเยียนตามวาระอันควร หรือช่วยเหลือเกื้อกูลกันเท่าที่สามารถจะกระทำได้

1.6 ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ถ้าหากเหมือนหรือคล้ายคลึงกันดูจะไปด้วยกันได้สวຍกว่า หากแตกต่างกันก็ควรที่จะเคารพและให้เกียรติซึ่งกันและกัน

1.7 ฐานะการเงิน เมื่อตกลงใจสมรส คู่สมรสควรมีความพร้อมในหน้าที่การทำงาน เพื่อจะสามารถหาความสุขในครอบครัวได้ตามสมควรแก่อัตภาพ เมื่อท้องหิวคนเราไม่สามารถกัดก้อนเกลือกินได้ หรือตามภาษิตไทย ๆ ที่ยังคงเป็นความจริงคือ "เมื่อความหิวเข้าทางประตูความรักก็บินออกทางหน้าต่าง" หลายครอบครัวมีปัญหาและต้องหย่าร้างกันไป หรือทะเลาะวิวาทกันเป็นนิจสิน เพราะเงินทอง

1.8 สุขภาพและชีวิต เมื่อทำการสมรส ควรมีสุขภาพที่ดี จิตใจดี หากสุขภาพไม่ดีก็ต้องคอยดูแลรักษา กัน นานเข้าจะทำให้เบื่อหน่ายซึ่งกันและกัน เมื่อรู้ตัวว่าไม่ค่อยสบายควรรีบรักษา

นอกจากนี้ควรมีความรู้เรื่องเพศศึกษาพอสมควรและควรมีบุตรไว้สืบสกุล

2. ควรปฏิบัติตามหน้าที่ ตามสถานภาพและบทบาทของสามี ภรรยา หรือ ลูก

เดล คาร์เนกี นักวิชาการที่มีชื่อเสียงและได้รับการยอมรับทั่วไปในสังคมโลก ได้ให้ข้อปฏิบัติ สำหรับชีวิตครอบครัวที่เป็นสุขและราบรื่นไว้ดังนี้

1. ควรให้ความยกย่องสรรเสริญด้วยความสุจริตใจ
2. พยายามเอาใจใส่แม้ในสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ

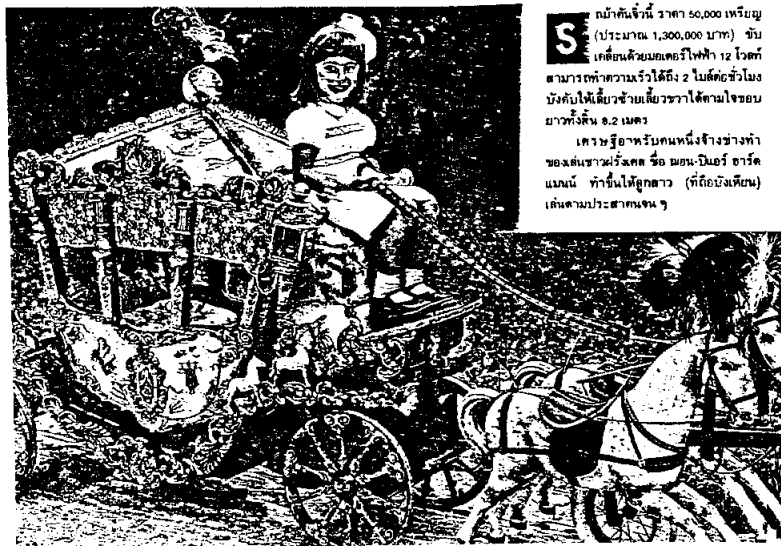
3. ควรมีกิริยาวาจาสุภาพอ่อนโยนต่อคู่สมรส
4. ไม่ควรตำหนิตีเตียนคู่สมรส
5. ไม่ควรจู้จี้ขี้บ่น
6. ไม่ควรเป็นเจ้าหัวใจคู่สมรส
7. ควรมีความรู้เรื่องเพศศึกษาตามสมควร

หน้าที่ของบุตรนั้นคือ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ตามโอกาสของแต่ละบุคคลซึ่งไม่เหมือนกัน ยึดมั่นในศีลธรรมจรรยาเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตในวันข้างหน้า ตอบแทนความกรุณาอันหาที่เปรียบไม่ได้ของท่าน เมื่อถึงวาระอันควร

3. สมาชิกในครอบครัวควรปฏิบัติตาม คุณลักษณะของครอบครัวที่ดี ดังนี้

1. ให้ความไว้วางใจกัน
2. รู้จักให้อภัย แก้อภัยสิ่งที่ร้ายให้เป็นดี สิ่งที่หนักให้เป็นเบา
3. มีอารมณ์ขัน
4. มีความเข้าใจซึ่งกันและกันและมีส่วนร่วมในการดำเนินชีวิต
5. สร้างสิ่งแวดล้อมในบ้านให้มีความแปลกใหม่อยู่เสมอ เช่นการซื้อของที่ เป็นสมัย

นิยมตามกาลสมัยเข้าบ้าน จัดบ้านใหม่หรือการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ในบ้านเป็นต้น

S กล้วยกันจี๊ ราคา 50,000 เหรียญ (ประมาณ 1,300,000 บาท) ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้า 12 โวลต์ สามารถทำความเร็วได้ถึง 2 ไมล์ต่อชั่วโมง บังคับได้ด้วยสายเคเบิลยาวตามใจชอบ ยาวทั้งคัน 0.2 เมตร

เครื่องรื้อสำหรับคนหนึ่งข้างทำของเล่นชาวฝรั่งเศส ชื่อ ดอน-บิแอร์ อาร์คแมน ทำขึ้นในอุซซาว (ที่ถิโยงเซียง) เล่นตามประสาคนจีน ๆ

สรุป

สาเหตุแห่งการหย่าร้าง

1. ทศนะไม่ตรงกัน
2. ญาติพี่น้อง
3. ฐานะและวงศ์ตระกูล
4. เศรษฐกิจ
5. ศาสนา
6. การเลี้ยงดูอบรมลูก
7. การทะเลาะเบาะแว้งเป็นนิสัย
8. การให้ความสนใจผูกพันต่อหญิงอื่น

เพราะเหตุใดถ้ามีทางเลือกควรหลีกเลี่ยงการหย่าร้าง

1. ไม่ใช่ทางออกที่ถูกต้องเพราะคู่หย่าร้างจะต้องไปเผชิญกับปัญหาใหม่
2. ไม่มีคู่คิดคู่ปรึกษา
3. ฝ่ายหญิงต้องหางานทำใหม่ในกรณีที่ถูกไล่ออกมาเป็นแม่บ้านเฉย ๆ
4. ทั้งสองฝ่ายจะมีผู้กล่าวขวัญถึงว่า มีจุดบกพร่อง ทำให้บางครั้งไม่ได้รับการไว้วางใจจากสังคมรอบตัวเท่าที่ควร
5. ปัญหาการปรับตัวของคู่หย่าร้างต่อสภาพชีวิตใหม่ กว่าปรับตัวได้ประมาณ 3 ปีให้หลัง

แนวทางการแก้ไขปัญหาการหย่าร้าง

1. ควรอดทนถนอมน้ำใจกันเอาไว้เขาอาจใส่ใจเรา
2. เวลาอารมณ์ดี ๆ ควรพูดจากันถึงสิ่งบกพร่องต่าง ๆ
3. ควรหมั่นขยันทำงาน อดออมเพื่อจะได้ไม่ต้องมีปัญหาเรื่องการเงิน
4. ฝ่ายชายควรมีความรับผิดชอบเมื่อสมรสแล้ว และฝ่ายหญิงควรสำรวจข้อบกพร่องของตนเสมอ
5. รักและเอาใจใส่ญาติพี่น้องของแต่ละฝ่าย
6. ควรให้อภัยซึ่งกันและกัน

ในกรณีที่คู่สมรสมีทศนะไม่ตรงกันอยู่ด้วยกันก็ทะเลาะกันทุกวัน การจากกันไปหรือการหย่าร้างจะทำให้ชีวิตเป็นสุขมากขึ้น แม้ว่าจะต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ แต่ก็จะเป็นระยะเวลาประมาณ 3 ปีที่บาดแผลในใจจะหายสนิท จะทำให้เกิดมีความคิดสร้างสรรค์ขึ้นแทนการทะเลาะเบาะแว้ง อันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

คำถามท้ายบท

1. รูปแบบของครอบครัวที่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มีอะไรบ้าง
2. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการหย่าร้าง
3. เพราะเหตุใดถ้ามีทางเลือกจึงควรหลีกเลี่ยงปัญหาการหย่าร้าง
4. จงอธิบายถึงแนวทางการแก้ปัญหาการหย่าร้าง
5. ในกรณีที่คู่สมรสมีทัศนคติไม่ตรงกันทำอย่างไรก็ไม่อาจจัดการทะเลาะเบาะแว้งไปได้สมควรให้มีการหย่าร้างเกิดขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

เชิงอรรถ

¹พัฒนา สัจจางค์, ชีวิตการครองเรือน (กทม.: ไทยวัฒนาพานิช, 2526), หน้า 2.

²กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์, “ปัญหาครอบครัว : สังคมปัจจุบัน,” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 9 (กันยายน 2529) : 1.

³Bert N. Adams. The American Family. Chicago : Markham, 1971.

⁴William J. Goode, After Divorce. Glencoe, Ill. : Free Press, 1956.

⁵ไชยยศ เหมรัชตะ, เหตุหย่า 10 ประการ (กทม.: ทวี 3, มกราคม, 2529).

⁶กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์, เรื่องเดิม, 2529.

บรรณานุกรม

กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์, “ปัญหาครอบครัว : สังคมปัจจุบัน.” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 9 (กันยายน 2529) : 1.

ไชยยศ เหมรัชตะ, เหตุหย่า 10 ประการ (กทม.: ทวี 3, มกราคม, 2529).

พัฒน์ สู่จ่าง, ชีวิตการครองเรือน. กทม.: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

Bibliography

Adams, Bert N. The American Family. Chicago : Markham, 1971.

Cherin, Andrew J. Marriage, Divorce, Remarriage. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1981.

Kinkelhor, David R. et al. The Dark Side of Families. Beverly Hills: Sage Publications 1983.

Ogburn, William F Tibbitts, Clark. The Family and its Functions. New York: McGraw Hill Book Co., 1983.

Orden, S. Bradburn, N. Working Wives and Marital Happiness. American Journal of Sociology 74, January 1969.

Goode, William J. After Divorce. Glencoe, Ill. : Free Press, 1956.

Straus, Murray A. et al. Behind Closed Doors : Violence in the American Family. Garden City: Double day, 1980.